

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 10.11.1994, sp. zn. 7 To 389/94, ECLI:CZ:KSPL:1994:7.TO.389.1994.1

Číslo: 10/1996

Právní věta: Jednání pachatele, jímž navede trestně neodpovědnou osobu k činu jinak trestnému, nelze posoudit jako návod k trestnému činu podle § 10 odst. 1 písm. b) tr. zák., ale jako pachatelství takového trestného činu ve smyslu § 9 odst. 1 tr. zák. Jde o jeden z případů tzv. nepřímého pachatelství, kdy pachatel využije jiné osoby jako živého nástroje.

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 10.11.1994

Spisová značka: 7 To 389/94

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Pachatel

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Plzni k odvolání obžalovaného zrušil rozsudek Okresního soudu Plzeň-město ze dne 7. 9. 1994 sp. zn. 6 T 180/93 v části výroku o náhradě škody.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem uznal Okresní soud Plzeň-město obžalovaného mladistvého V. W. vinným pokračujícím trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zák., pokračujícím trestným činem poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. a pokračujícím trestným činem neoprávněného užívání cizí věci dílem dokonáním, dílem nedokonáním ve stadiu pokusu podle § 8 odst. 1, § 249 odst. 1 tr. zák., ve znění zákona č. 557/1991 Sb. Dále byl V. W. uznán vinným návodem k trestnému činu loupeže a k trestnému činu porušování domovní svobody podle § 10 odst. 1 písm. b) tr. zák., § 234 odst. 1 a § 238 odst. 1, 2 tr. zák., ve znění zákona č. 290/1993 Sb., kterého se dopustil jako mladistvý tím, že dne 11. 12. 1990 v dopoledních hodinách navedl nezl. M. M., nar. 25. 9. 1977, a nezl. A. H., nar. 20. 8. 1980, k vniknutí do bytu M. R. s tím, aby za použití dětské pistole odcizili finanční hotovost, což také oba nezletilí uskutečnili v Plzni, Božkovské ul. č. 46, kolem 10.55 hod. tím, že neuzamčenými dveřmi vnikli do bytu poškozené, vyhrožovali jí použitím pistole, a to dětské hračky, přičemž požadovali vydání peněz, a poté odcizili ze zásuvky stolu kasičku s penězi v částce nejméně 330 Kč, přičemž obžalovaný čekal na chodbě domu za dveřmi, protože jej poškozená znala. Za tuto trestnou činnost mu byl podle § 234 odst. 1 tr. zák., za použití § 79 odst. 1 a § 35 odst. 1 tr.

zák. uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců nepodmíněně, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. zařazen do věznice s dozorem. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. soud obžalovaného V. W. společně s odsouzenými ml. K. a J. W. zavázal k náhradě způsobené škody v prokázané výši a se zbytkem podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal poškozené na řízení ve věcech občanskoprávních.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný v zákonné lhůtě prostřednictvím své obhájkyň odvolání, které zaměřil toliko do výroku o trestu. Poukazoval na to, že soud mu sice přiznal polehčující okolnost doznání a dosavadní trestní zachovalost, nevzal však dostatečně v úvahu i polehčující okolnosti. navrhl proto, aby krajský soud napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu a sám znovu uložil trest mírnější.

Krajský soud v Plzni přezkoumal z podnětu podaného odvolání podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku týkajících se obžalovaného V. W., ve stejném rozsahu přezkoumal i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k těmto závěrům:

Okresní soud provedl v hlavním líčení formálně nezávadným způsobem všechny shromážděné důkazy, které zhodnotil v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř., a dospěl ke správným skutkovým i právním závěrům, pokud jde o trestné činy proti majetku.

Stejně tak provedl okresní soud úplné a formálně nezávadné dokazování ke skutku spočívajícímu v loupežném jednání. Dospěl také ke správným závěrům, když uzavřel, že skutek se stal tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozsudku. Odvolací soud se však neztotožnil se závěry okresního soudu, pokud ten kvalifikoval skutek jen jako účast obžalovaného na trestných činech nezl. M. a H. ve formě návodu ve smyslu § 10 odst. 1 písm. b), § 234 odst. 1 a § 238 odst. 1, 2 tr. zák. Skutek měl být správně kvalifikován jako trestné činy loupeže podle § 234 odst. 1 a porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák., spáchané obžalovaným jako pachatelem. Ze skutkových zjištění vyplývá, že obžalovaný k provedení činu navedl jiné osoby, které nejsou pro svou nezletilost trestně odpovědné (v době činu byly osoby mladší 15 let), což obžalovaný věděl. Takové jednání není možno posoudit jako návod k trestnému činu ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 písm. b) tr. zák., neboť osoba, která není trestně odpovědná, se nemůže dopustit trestného činu. Jejím činu chybí jeden ze znaků skutkové podstaty, a to trestně odpovědný pachatel. Jednání, které má jinak povahu návodu, se za takových okolností posuzuje podle nauky a soudní praxe jako tzv. nepřímé pachatelství, to znamená, že pachatel ke spáchání činu použije jiné osoby, která je v jeho ruce živým nástrojem. Odvolací soud toto pochybení s ohledem na ustanovení § 259 odst. 3 tr. ř. nemohl napravit vlastním rozhodnutím, neboť nebylo podáno odvolání také v neprospěch obžalovaného V. W. Byť je účastenství na trestném činu stejně trestné jako pachatelství, použitá právní kvalifikace jednání obžalovaného jako návodce k trestnému činu provedeného nezletilými osobami je pro obžalovaného V. W. příznivější, neboť pachatelství na trestném činu je obecně považováno za závažnější formu trestné činnosti než účastenství na stejném trestném činu.

Posouzení jednání obžalovaného podle trestního zákona ve znění zákona č. 290/1993 Sb. je správné z hlediska ustanovení § 16 odst. 1 tr. zák. (v době spáchání činu byl účinný trestní zákon ve znění zákona č. 175/1990 Sb., kde spodní hranice trestu odnětí svobody u trestného činu loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák. byla 3 roky, nyní je 2 roky).

Výrok o vině zůstal proto v napadeném rozsudku beze změny.

Pokud jde o výrok o trestu, který byl napadeným rozsudkem obžalovanému V. W. uložen, ani zde krajský soud neshledal žádné pochybení. V druhu a výši uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody vyjádřil okresní soud v souladu s hledisky § 23 a § 31 tr. zák. jak stupeň společenské

nebezpečnosti jednání obžalovaného, tak i možnosti jeho nápravy.

Dále se soud zabýval výrokem o náhradě škody. ?